WYKONANIE BUDŻETU MIASTA ZABRZE ZA 2009 r.

Zabrze, kwiecień 2010 r.

REALIZACJA BUDŻETU MIASTA ZABRZE W 2009 r.

DOCHODY	820 712 844	RÓŻNICA -132 179 702	952 892 547	WYDATKI
PRZYCHODY	165 763 694		8 478 589	ROZCHODY

WYKONANIE BUDŻETU A ZAŁOŻONY PLAN ROCZNY

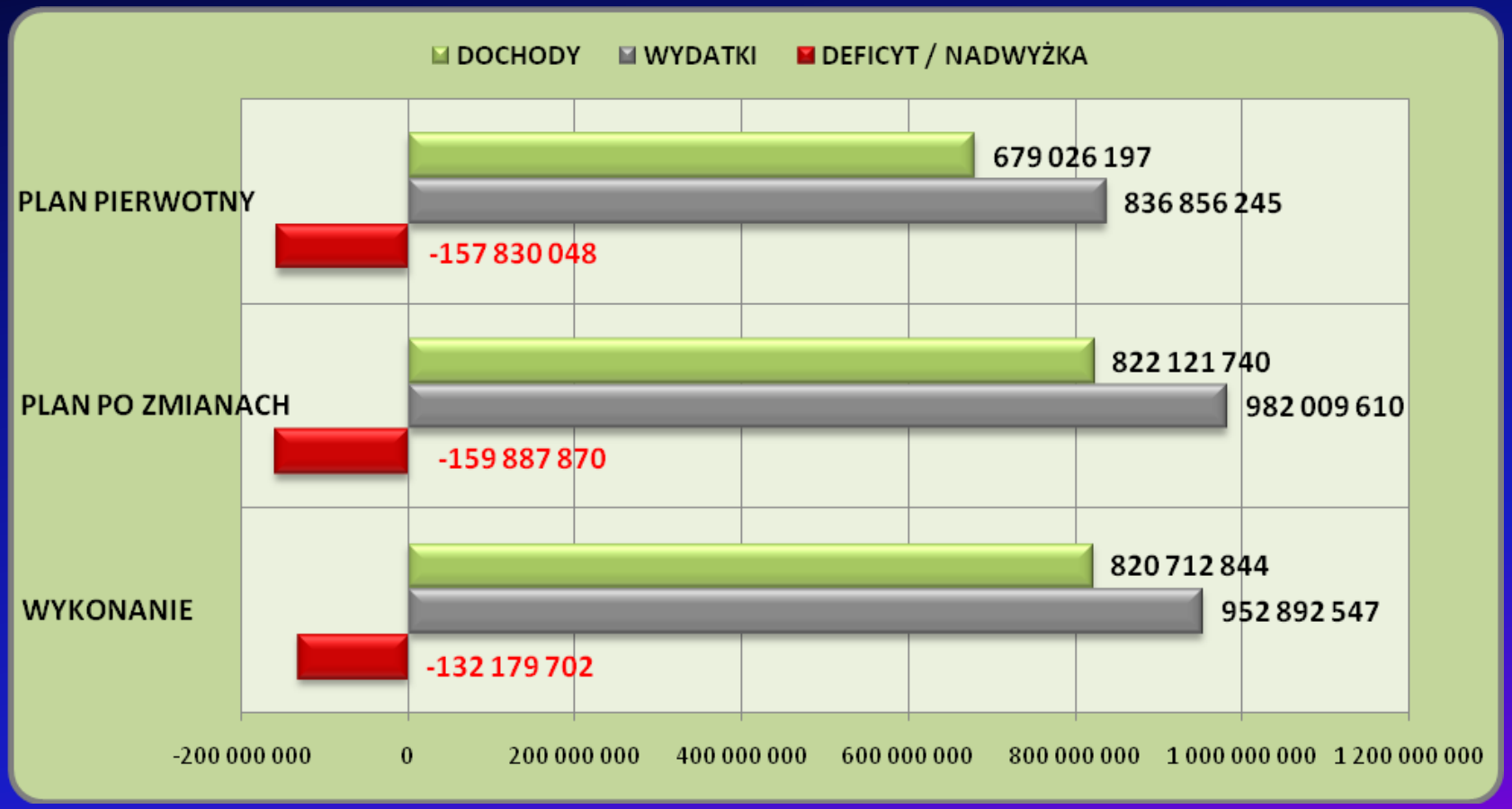

REALIZACJA PROGNOZY ROCZNEJ

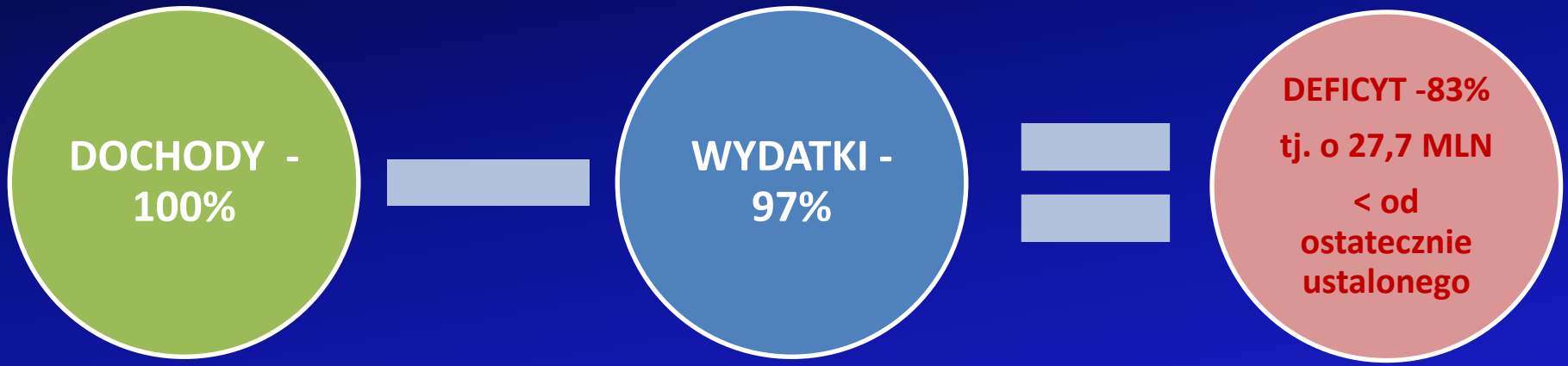

DLACZEGO DEFICYT W BUDŻECIE?

MIASTO POSTAWIŁO NA ROZWÓJ M.IN. POPRZEZ INWESTOWANIE

PORÓWNANIE WYKONANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	Różnica	Dynamika
	Wykonanie	Wykonanie		
1	2	3	(3-2)	(3:2)
DOCHODY	609 299 485	820 712 844	211 413 359	134,70%
WYDATKI	652 430 963	952 892 547	300 461 584	146,05%
DEFICYT	-43 131 478	-132 179 702	-89 048 224	306,46%
PRZYCHODY	96 341 136	165 763 694	69 422 558	172,06%
ROZCHODY	11 257 234	8 478 589	-2 778 645	75,32%

REALIZACJA BUDŻETU W 2009 ROKU

Osiągnięty wynik budżetu po stronie dochodowej jest najwyższy w historii – efekt m.in. pozyskania znacznych środków z Unii Europejskiej oraz środków na DTŚ;

Realizacja wydatków budżetowych na najwyższym dotychczas poziomie jest konsekwencją bardzo wysokiej realizacji wydatków majątkowych tj. ponad dwukrotnie wyższej aniżeli w roku ubiegłym.

TENDENCJE W REALIZACJI BUDŻETU MIASTA

DOCHODY

- utrzymanie wysokiej realizacji dochodów ogółem,
- spadek dynamiki dochodów własnych w 2009 r., który zdeterminowany został obniżeniem udziałów w PIT – rezultat wprowadzonych zmian ustawowych, przy czym został on zrównoważony uzyskaniem wyższych dochodów z pozostałych źródeł w tej kategorii, w szczególności w ramach dochodów majątkowych tj. znacznej absorpcji środków unijnych,
- zmniejszenie udziału dochodów z PIT i CIT w strukturze wykonanych dochodów ogółem z 24% w 2008 r. do 16% 2009 r., przy jednoczesnym znacznym obniżeniu zrealizowanych dochodów z tyt. udziału w PIT i to zarówno w wartościach nominalnych, jak również w stosunku do prognozy.

WYDATKI

- znacznie wyższe wykonanie nominalne wydatków ogółem – o około 211 mln więcej aniżeli w roku ubiegłym, przy czym prognoza roczna wydatków ogółem została wykonana na zbliżonym poziomie do lata ubiegłych tj. w 97%,
- znacząca zmiana struktury wydatków budżetu Miasta – prawie połowa wykonanych wydatków budżetu w 2009 roku to wydatki majątkowe - udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem zmniejszył się w porównaniu do roku ubiegłego aż o 19 p.p.,
- duża dynamika wydatków majątkowych w latach – są one dwukrotnie wyższe aniżeli zrealizowane wydatki majątkowe w roku 2008 i aż ponad czterokrotnie wyższe aniżeli wydatki majątkowe wykonane w 2007 roku,
- wzrost wydatków z funduszy celowych – pozyskanie znacznych środków z WFOŚiGW na zadania termomodernizacyjne.

DOCHODY

CZYLI SKĄD I W JAKIEJ WIELKOŚCI MIASTO UZYSKAŁO ŚRODKI NA REALIZACJĘ ZAPLANOWANYCH ZADAŃ

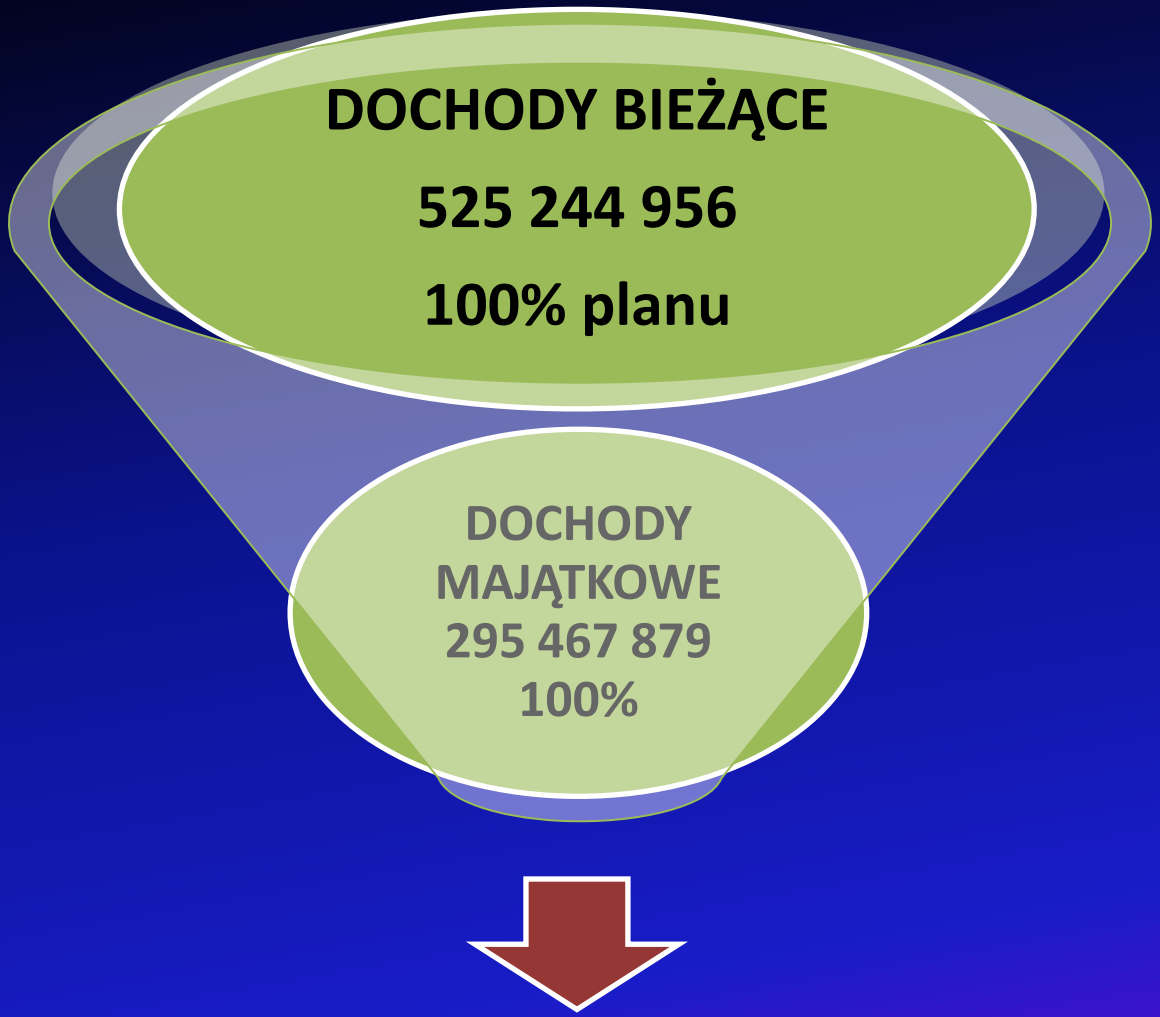

DOCHODY OGÓŁEM

820 712 844

100% PLANU

REALIZACJA DOCHODÓW W LATACH 2006-2009

DOCHODY 2009 r. – według grup

Wyszczególnienie		Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Wskaźnik
Dochody ogółem		**679 026 197**	**822 121 740**	**820 712 844**	**100%**
-	**dochody własne**	**463 289 562**	**456 702 108**	**457 761 481**	**100%**
	w tym:				
	udziały w podatkach	**144 000 000**	**131 603 257**	**129 378 575**	**98%**
-	**subwencje**	**141 794 906**	**173 164 969**	**173 164 969**	**100%**
-	**dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień z j.s.t.**	**658 600**	**701 100**	**787 840**	**112%**
-	**dotacje celowe na dofinansowanie zadań własnych**	**15 140 408**	**135 584 391**	**135 311 119**	**100%**
-	**dotacje celowe na finansowanie zadań zleconych**	**53 211 663**	**50 240 370**	**48 052 477**	**96%**
-	**dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień z org. adm. rząd.**	**25 900**	**286 547**	**278 089**	**97%**
-	**dotacje z funduszy**	**4 905 158**	**5 442 255**	**5 356 870**	**98%**

DOCHODY WŁASNE PORÓWNANIE 2009 r. i 2008 r. – według źródeł

Wyszczególnienie	Skorygowane Wykonanie 2008 r.	Wykonanie 2009 r.
środki na projekty realizowane przy dofinansowaniu z Unii Europejskiej	46 216 511	122 470 361
dochody z podatków własnych łącznie z odsetkami z ordynacji podatkowej, w tym:	79 918 220	81 294 943
dochody z majątku gminy i powiatu	55 344 431	64 942 134
dochody z opłat	13 303 048	27 645 927
dochody jednostek budżetowych	7 866 631	8 869 138
pomoc finansowa miast	5 483 000	7 713 000
zwrot wydatków niewygasających z 2008 r.	5 802 188	6 950 524
odsetki z rachunków bankowych	6 074 163	3 172 064
wynagrodzenie za realizację dochodów SP	1 500 828	1 999 268
Ugoda z NFZ dotycząca realizacji tzw. Ustawy "203"	2 569 435	0
inne	2 515 660	3 325 546

Wysokie wykonanie dochodów w 2009 r. w porównaniu z rokiem ubiegłym jest wynikiem głównie:

- **wpływów z podatków lokalnych** *– wzrost o 3% w stosunku do roku 2008, co daje kwotę ponad 2,2 mln zł, jednocześnie są one wyższe zarówno od dochodów z w/w tytułów pierwotnie i ostatecznie planowanych na ten rok o ponad 4%. W szczególności w roku 2009 osiągnięto o około 1,8 mln większe dochody z tytułu podatku od nieruchomości od planowanych, co daje wzrost w stosunku do wykonania z 2008 roku o 1,3 mln zł. Ponadto uzyskano bardzo wysokie wpływy z tytułu odsetek od nieterminowo regulowanych należności objętych ordynacją podatkową – 179% prognozy rocznej,*
- **wyższych dochodów z opłat lokalnych** *- w porównaniu do roku ubiegłego, co wynika z uzyskania znacznych wpływów z tytułu opłaty za zajęcie pasa drogowego – efekt prowadzonego projektu wodno-ściekowego,*
- **wzrostu dochodów z majątku** *- o 7,3 mln więcej aniżeli w roku ubiegłym dochodów ze sprzedaży nieruchomości oraz z czynszów komunalnych w stosunku do roku ubiegłego wpływy z tego tytułu wzrosły o prawie 2 mln zł,*
- **uzyskania znacznych wpływów z funduszy unijnych** *ogółem w kwocie około 122,5 mln zł (rok 2008 to 46,2 mln zł), w szczególności na gospodarkę wodno-ściekową oraz na program na rzecz integracji społeczno-zawodowej odpowiednio w wysokości 117,5 mln zł i 2,4 mln zł,*
- **wyższych dochodów z tytułu dotacji otrzymanych z budżetu państwa** *na realizację zadań własnych gminy i powiatu o kwotę 116,8 mln zł, co związane jest z uzyskaniem środków na realizacje Drogowej Trasy Średnicowej w wysokości 116,3 mln zł.*

WYDATKI

KIERUNKI ROZDYSPONOWANIA ŚRODKÓW

W zakresie realizacji wydatków bieżących, które w znacznej części mają charakter sztywny czyli obligatoryjny należy uznać, że w większości zadań osiągnięto zamierzone cele i to często bez konieczności zaangażowania całych przyznanych limitów na wydatki.

WYDATKI BUDŻETOWE

BIEŻĄCE
498 612 930
97% planu

MAJĄTKOWE
454 279 617
97% planu

WYDATKI BUDŻETOWE
952 892 547

REALIZACJA WYDATKÓW W LATACH 2006-2009

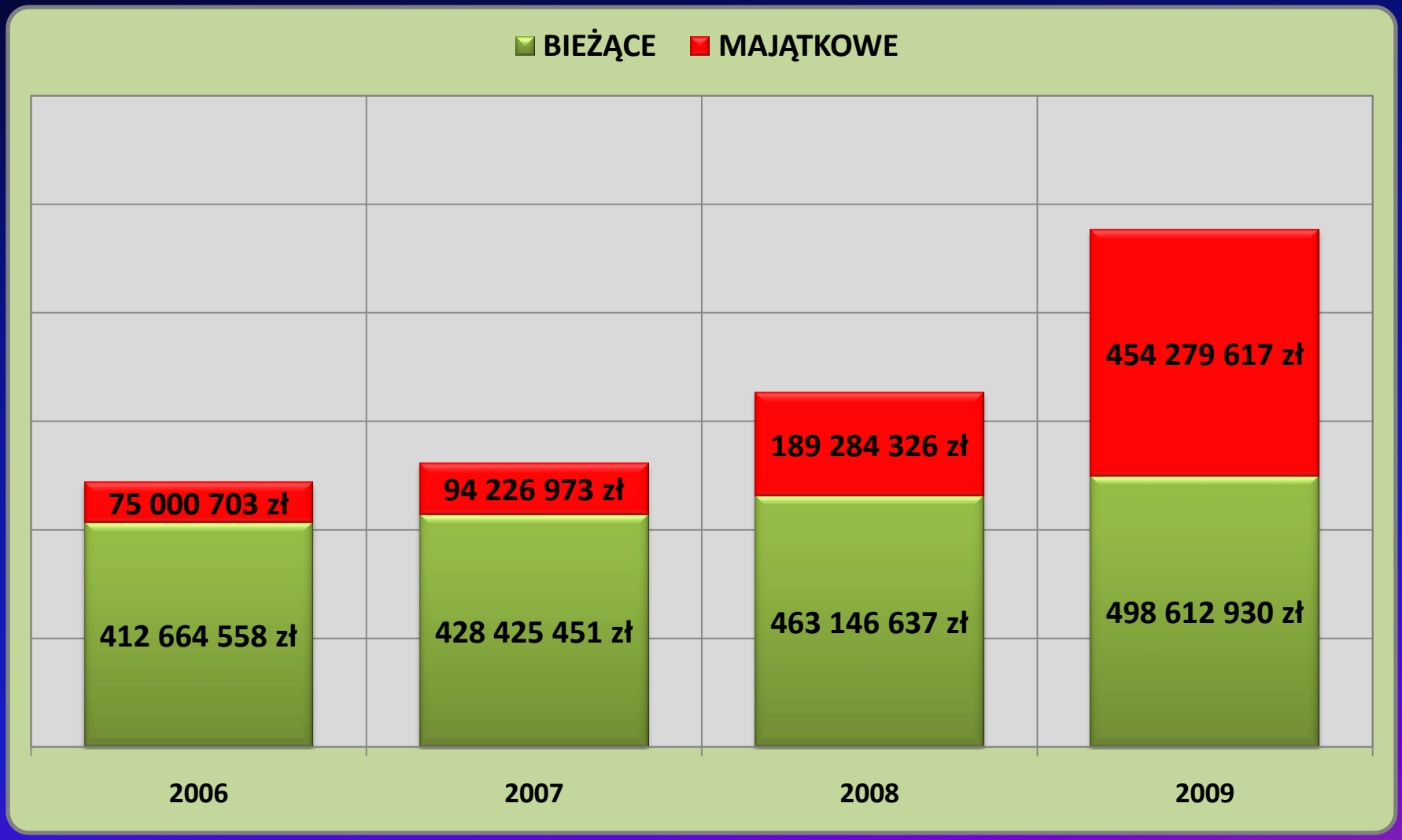

WYDATKI BIEŻĄCE W LATACH 2008 – 2009

W roku 2009 utrzymana została tendencja z lat ubiegłych, zgodnie z którą największy udział w strukturze wydatków bieżących zajmują wydatki na oświatę oraz opiekę społeczną.

Wyszczególnienie	2008	2009
Oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza	179 006 011,73	192 683 431,87
Opieka społeczna	102 113 557,95	108 032 856,50
Gospodarka mieszkaniowa	50 292 225,34	51 864 824,56
Gospodarka komunalna, transport, usługi	43 020 153,44	50 653 577,40
Administracja publiczna	42 637 450,85	44 549 232,77
Kultura i sport	21 601 868,91	23 432 717,79
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	10 875 949,26	11 724 733,94
Ochrona zdrowia	8 061 360,88	7 958 704,26
Obsługa długu publicznego	3 673 735,63	4 911 189,99
Pozostałe	1 864 323,17	2 801 660,92
RAZEM	463 146 637,16	498 612 930,00

MIASTO INWESTUJE

Struktura wydatków budżetu miasta Zabrze w 2009 r. zmieniła się znacząco, i tak udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem, który dotychczas oscylował w granica 70%-80% obniżył się do 52%, przy jednoczesnym wzroście udziału wydatków majątkowych z 29% w 2008 roku do 48% w 2009 roku.

Tak wysoka dynamika wydatków majątkowych to przede wszystkim efekt realizacji projektu pn. „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Zabrze" oraz budowy Drogowej Trasy Średnicowej.

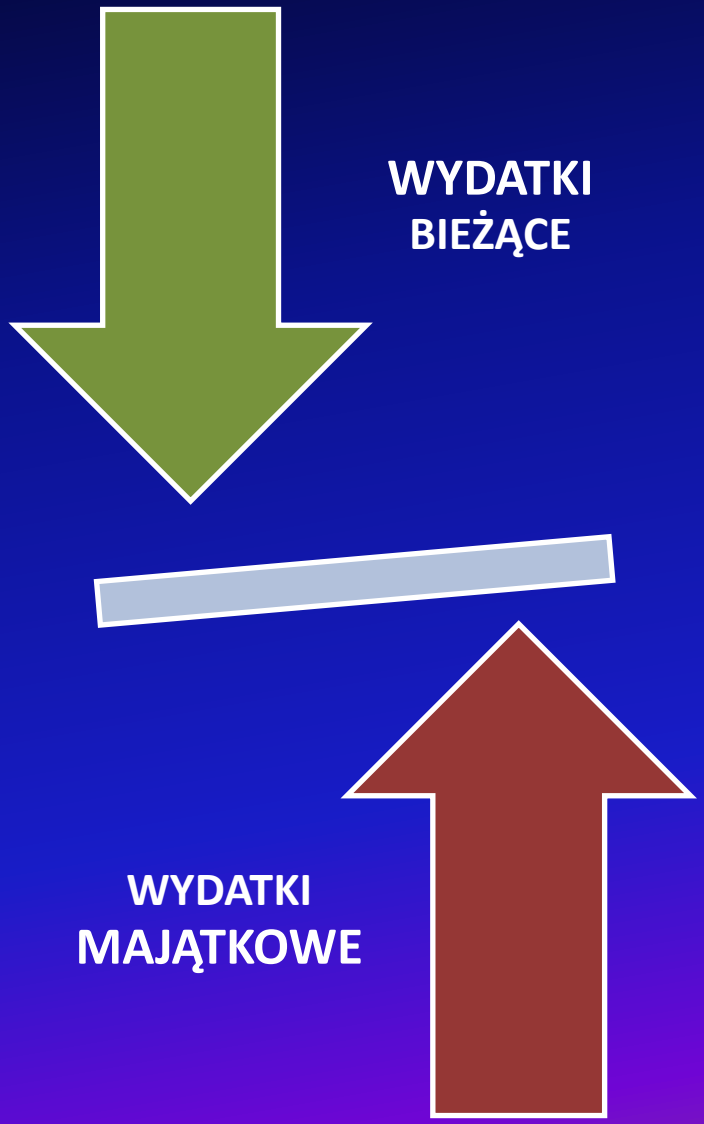

WYDATKI MAJĄTKOWE W LATACH 2008 – 2009

W zakresie wydatków majątkowych w dalszym ciągu wzrasta udział wydatków na gospodarkę komunalną, transport i usługi o około 19 p.p. Tak wysoki poziom wyżej wymienionej grupy wydatków zdeterminował strukturę wykonania wydatków majątkowych w 2009 roku.

Wyszczególnienie	2008	2009
Gospodarka komunalna, transport, usługi	131 974 594,83	402 396 888,96
Kultura i sport	15 014 329,17	21 807 682,47
Oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza	12 195 020,79	10 248 375,16
Ochrona zdrowia	9 710 340,21	8 409 682,31
Gospodarka mieszkaniowa	7 153 979,38	6 395 703,48
Administracja publiczna	10 033 023,80	2 608 093,90
Opieka społeczna	663 753,51	1 424 131,89
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 539 284,49	989 058,52
RAZEM	189 284 326,18	454 279 616,69

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA INWESTYCJI W LATACH 2005-2009

Dominującą pozycję zajmują dotacje na inwestycje oraz środki unijne, w tym w szczególności Funduszu Spójności. Środki własne przeznaczone na realizację inwestycji w dalszym ciągu oscylują na wysokim poziomie.

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009*
środki własne	17 487 095	35 829 833	40 829 689	72 493 276	64 717 100
środki otrzymane z UE	0	0	11 153 344	44 145 678	106 547 723
środki otrzymane z innych źródeł	56 005 711	23 564 245	27 101 194	31 301 236	157 483 605
- pomoc finansowa od innych j.s.t	*0*	*0*	*0*	*5 483 000*	*7 713 000*
- subwencja DTŚ	*32 100 000*	*23 260 000*	*26 000 000*	*24 000 000*	*30 700 000*
- dotacje rozwojowe	*0*	*0*	*0*	*5 067*	*1 519*
- dotacje z funduszy celowych	*800 000*	*73 375*	*43 080*	*631 183*	*927 991*
- dotacje z budżetu państwa i inne	*23 105 711*	*230 870*	*1 058 114*	*1 181 985*	*118 141 095*
kredyty, pożyczki, obligacje	10 000 000	15 606 625	10 077 174	41 344 137	125 531 188
Ogółem wydatki majątkowe	83 492 806	75 000 703	89 161 400	189 284 326	454 279 617

* Wprowadzono korektę obejmującą wpływ środków stanowiących refundację wcześniej poniesionych wydatków ze środków własnych

ZADŁUŻENIE MIASTA ZABRZE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2009/2008	
	STAN NA 31 XII		RÓŻNICA	DYNAMIKA (%)
ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW, POŻYCZEK I OBLIGACJI	93 356 915	200 150 691	106 793 776	214,39%
ZOBOWIĄZANIA WYMAGALNE	14 808	2 109	-12 699	14,24%
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	93 371 723	200 152 800	106 781 077	214,36%
ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU POŻYCZKI PŁATNICZEJ	0	10 258 823	10 258 823	-
RAZEM	93 371 723	210 411 623	117 039 900	225,35%

STRUKTURA ZADŁUŻENIA

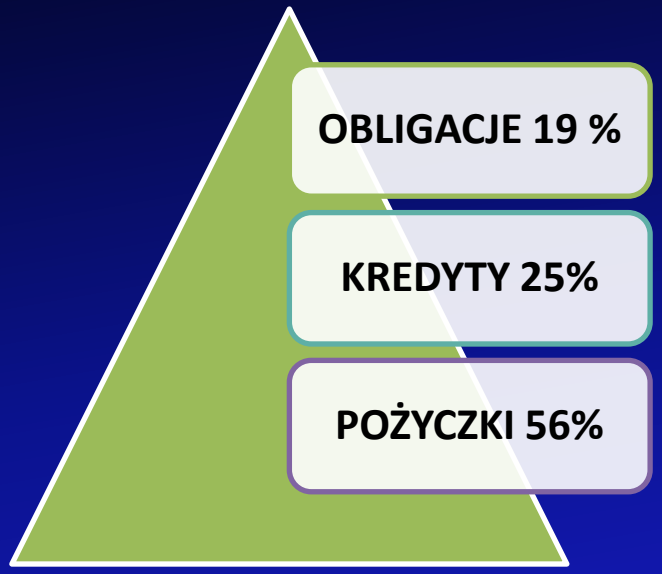

Wzrost pożyczek w strukturze zadłużenia jest konsekwencją w głównej mierze zaciągnięcia pożyczki w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację projektu wodno-ściekowego ale również pozyskaniem preferencyjnych pożyczek z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Ich przewaga nad innymi zwrotnymi źródłami finansowania inwestycji ekologicznych wynika głównie z faktu względnie niskiego oprocentowania ale także z możliwości 50-cio procentowego umorzenia wierzytelności oraz zdobycia dodatkowych środków w ramach dotacji. Zmiana struktury zadłużenia wskazuje po pierwsze na rosnącą dywersyfikację zwrotnych źródeł finansowania, a przede wszystkim na korzystanie z „tańszych” bo preferencyjnych pożyczek z funduszy celowych.

PORÓWNANIE ZADŁUŻENIA MIASTA ZABRZE W LATACH 2006 – 2009

- uwzględniono podział wynikający z przeznaczenia pozyskanych środków wyodrębniając zadłużenie związane wprost z realizowanymi zadaniami przy dofinansowaniu unijnym – projekt wodno-ściekowy w ramach Funduszu Spójności. Zadłużenie w zakresie 2009 roku nie uwzględnia pożyczek płatniczych na realizację projektu pn. Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze z uwagi na formę tego zobowiązania – „linia odnawialna".

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2009
ZADŁUŻENIE PODSTAWOWE	**63 206 625**	**63 270 012**	**78 356 915**	**100 150 691**
ZWIĄZANE Z ZAD. REALIZOWANYMI Z UE	0	0	15 000 000	100 000 000
OGÓŁEM	63 206 625	63 270 012	93 356 915	200 150 691

ZMIANY W STRUKTURZE ZADŁUŻENIA

- wyznacznik to przeznaczenie zewnętrznych źródeł finansowania tj. wyszczególnienie preferencyjnych pożyczek związanych z projektem wodno-ściekowym realizowanym przy udziale Funduszu Spójności.

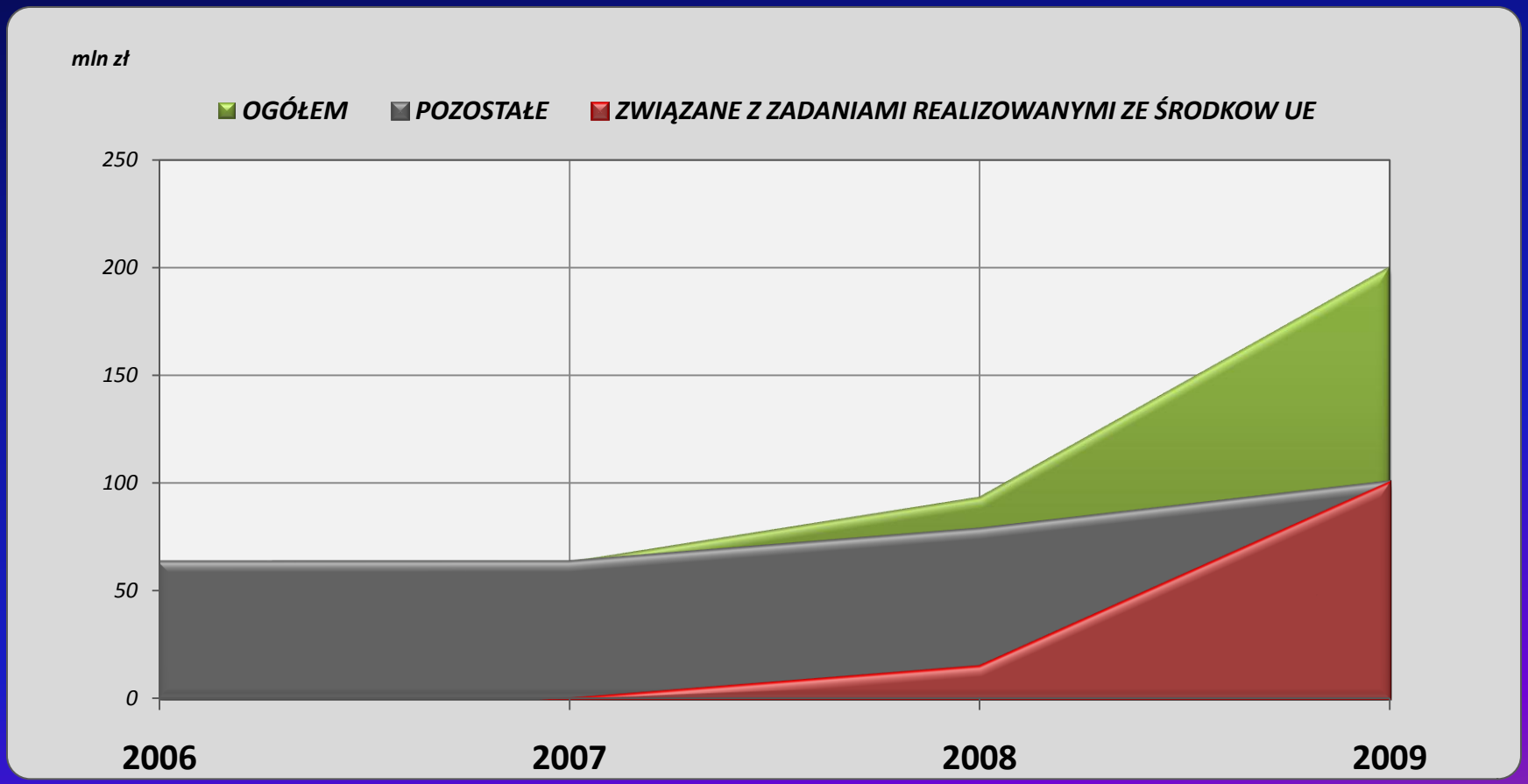

PODSUMOWANIE

Dochody budżetu za 2009 rok zostały zrealizowane na poziomie 100% założonego planu, i jednocześnie są one wyższe od osiągniętych dochodów w ubiegłym roku o ponad 211 zł.

Wykonanie strony wydatkowej w wysokości 952.892.547 zł daje wzrost do ubiegłego roku o kwotę ponad 300 mln zł. Tak wysoki poziom wydatków w 2009 roku to przede wszystkim konsekwencja realizacji wydatków majątkowych na niespotykanym dotąd poziomie, tj. w wysokości 454.279.617 zł.

Realizacja budżetu Miasta Zabrze za 2009 r. jest najwyższa w historii i świadczy o dobrze prowadzonej szeroko rozumianej polityce budżetowej oraz o w miarę dobrej „odporności” na negatywną sytuację gospodarczą w kraju. Na uwagę zasługuje fakt uzyskania przez Miasto znacznych dochodów własnych, w tym w szczególności z tytułu podatków lokalnych oraz pochodzących ze środków unijnych.

Uzyskanie dobrych wyników po stronie dochodowej oraz niższe od założonego wykonania wydatków przełożyły się na obniżenie planowanego deficytu budżetowego, który w stosunku do prognozowanej wysokości zmniejszył się o 27,7 mln zł.

PODSUMOWANIE

Zamknięcie roku 2009 na przedstawionym poziomie świadczy o prawidłowej realizacji budżetu miasta z zachowaniem równowagi budżetowej i dostosowaniu faktycznie poniesionych wydatków do poziomu osiągniętych dochodów, a tym samym zapewnieniu podstawowych potrzeb Gminy Zabrze.

Miasto aktywnie pozyskiwało środki zewnętrzne, które łącznie z wkładem własnym finansowały realizowane inwestycje. W ramach w/w działań Miasto wygrało szereg konkursów na projekty ze wsparciem unijnym, z czego część stanowiło refundację wcześniej poniesionych wydatków w ramach środków własnych, co jednocześnie pozwoliło na przeznaczenie przyznanych środków na realizację kolejnych przedsięwzięć inwestycyjnych. Ponadto uzyskano zewnętrzne zwrotne źródła finansowania na warunkach preferencyjnych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska.

Pozytywne działania Miasta w 2009 roku podczas realizacji budżetu znalazły odzwierciedlenie w podtrzymanym ratingu oceny zdolności kredytowej przez Agencję Ratingową Fitch Polska S.A.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ